

Capitolul unu

În care Momi, Unchiașul Puftabac și Smiorc
găsesc pălăria Vrăjitorului, cinci norișori
se ivesc pe neașteptate și Emulul își găsește
o nouă îndeletnicire

Într-o dimineață de primăvară, la ora patru, primul cuc se ivi în Valea Mominilor. Ateriză pe acoperișul albastru al momicasei și cântă de opt ori, puțin răgușit, bineînțeles, căci primăvara nici nu începuse bine.

Apoi își luă zborul spre răsărit.

Momi se trezi, dar rămase întins în pat, cu ochii în tavan, o bună bucată de vreme, prea

buimac să poată pricepe unde se află. Dormise o sută de zile și o sută de nopți și visele încă i se învălmășeau în cap și îl trăgeau la somn.

Dar, tot foindu-se să își găsească o poziție bună și să adoarmă la loc, zări ceva care-l făcu să se dezmeticească pe dată: patul lui Puftabac era gol!

Momi se ridică în capul oaselor.

Da, nici pălăria Unchiașului Puftabac nu mai era la locul ei. „Măi să fie!“ își zise Momi.

Se apropie de fereastra deschisă și se uită. Aha, Puftabac folosise scara din frânghie. Momi încălecă pervazul și coborî cu mare băgare de seamă, pe piciorușele lui scurte. Urmele încălțărilor Unchiașului se vedeau bine în țărâna jilavă. Una ici, alta aruncată colo – erau greu de urmărit. Din loc în loc, urmele se încrucișau și ai fi zis că Puftabac făcuse salturi lungi, înainte și-napoi. „Era bucuros. Ia uite, aici a făcut o tumbă, e limpede ca bună ziua!“ își zise Momi.

Deodată, mominul ridică botul și ascultă atent. Undeva, departe, Unchiașul Puftabac cânta la muzicuță cel mai vesel cântec al său: *Toate viețuitoarele pădurii și-au prins fundă-n coadă.* Momi alergă degrabă într-acolo.

Îl găsi pe Puftabac jos, la râu, cu pălăria veche trasă pe urechi, cocoțat pe balustrada podului și bălăngănindu-și picioarele deasupra apei.

— Salut! zise Momi și se așeză lângă Unchiaș.

— Salutare, salutare! spuse Puftabac și cântă mai departe.

Soarele se ridicase deasupra pădurii și le bătea drept în față. Statură așa o vreme, cu ochii mijiți, legănându-și piciorușele deasupra apei ce scliffea în lumină, veseli și fără nicio grijă pe lume.

Pe râul acesta vâsliseră de atâtea ori, în drum spre nemaipomenitele lor aventuri. Și în fiecare călătorie întâlнисeră prieteni noi, pe care îi aduseseră acasă, în Valea Mominilor. Momi-tata și Momimama îi primeau pe toți la fel de frumos – mai mutau în casă un pat, două, mai băteau o scândură în masă, ca să aibă loc toată lumea. Așa că era cam înghesuială în momi-casă și fiecare făcea ce-l tăia capul, fără să-și facă prea multe griji pentru ziua de mâine. Se întâmplau, de bună seamă, lucruri neașteptate și înspăimântătoare uneori, dar important e că nimeni nu apuca să se plictisească (și asta-i mare lucru!).

Unchiașul Puftabac cântă ultima strofă din balada lui de primăvară, apoi își puse muzicuța în buzunar și întrebă:

— S-a trezit Smiorc?

— Nu cred, spuse Momi. De obicei doarme încă vreo săptămână după ce s-a trezit toată lumea.

— Păi, atunci, hai să-l trezim! zise Puftabac cu hotărâre și se dădu jos de pe balustrada podului. Musai să facem ceva neobișnuit azi, o să fie vreme frumoasă!

Ajunși sub fereastra camerei de la răsărit a mansardei, Momi dădu semnalul secret, numai de ei știut: trei fluierături normale, apoi una lungă în lăbuțele făcute căuș (ceea ce însemna: „Punem ceva la cale!“). Smiorc se opri din sforăit, dar... nicio mișcare.

— Încă o dată! spuse Puftabac.

Fluierară amândoi deodată.

Fereastra se deschise atunci cu o bufnitură.

— Dooorm! țipă Smiorc furios.

— Haide jos! Nu te supăra! îl chemă Unchiașul Puftabac. Vrem să facem ceva neobișnuit!

Auzind acestea, Smiorc își netezi urechile boțite de somn și coborî pe scara din frânghie (poate că n-ar strica să lămurim aici că

mominii aveau câte o astfel de scară sub fiecare fereastră, fiindcă ziceau că le ia prea mult timp să urce și să coboare scările din casă).

Chiar părea că avea să fie o zi frumoasă. Peste tot începuseră să mișune viețuitoare ieșite de la iernat, care, încă buimace, alergau încolo și-ncoace, în recunoaștere. Unii își scoteau hainele la aer, alții își periau mustățile sau își reparau casele. Se pregăteau cu toții, care cum putea, să întâmpine primăvara.

Cei trei prieteni se opreau din când în când să se uite la vreo casă nouă, aflată în construcție, sau să asculte vreo gâlceavă (lumea se cam lua la harță în acele prime zile ale primăverii, căci mulți se trezeau morocănoși tare după o iarnă întreagă de tras la aghioase).

Ici și colo, așezate pe crengi, duhurile copacilor se pieptăneau. Pe partea de la miazănoapte a trunchiurilor, șoricei și ghemotoci săpau tunele în peticele de omăt rămase.

— Bună să vă fie primăvara! îi salută un domn șarpe în vârstă. Cum ați petrecut iarna?

— Bine, mulțumim de întrebare! răspunse Momi. Dumneata? Ai dormit bine?

— Grozav! zise șarpele. Salutări părinților!

Cam așa se salutară cu mulți întâlniți pe drum. Cu cât urcau mai spre munte, cu atât mai puțină lume le ieșea în cale. În cele din urmă nu mai zăriră decât câte o șoricuță-mamă robotind să termine curățenia de primăvară.

Era ud peste tot.

— Pfu, ce neplăcut! se strâmbă Momi, croindu-și drum prin troienele care se topeau, cu lăbuțele ridicate în aer. Atâta zăpadă nu le priește mominilor, așa a zis mama, adăugă el și strănută.

— Auzi, Momi, zise Puftabac, mi-a venit o idee! Ce-ar fi să ne suim până-n vârful munților și să punem niște pietre grămadă, ca s-arătam că n-a mai ajuns nimeni acolo înaintea noastră?

— Așa facem! strigă Smiorc și porni degrabă, să nu cumva să i-o ia altul înainte.

Sus, în vârf de munte, vântul de primăvară dansa nestingherit și de jur împrejur îi învăluia azurul cerului. În partea de apus vedeau marea, iar înspre răsărit, râul șerpuind printre Munții Singuratici. La miazănoapte se întindeau pădurile în straietele lor verzi, de primăvară, iar la miazăzi se ridica fum din hornul momicasei, căci Momimama pregătea micul dejun. Smiorc

însă nu avea ochi pentru nimic din toate acestea: pe o creastă văzuse o... pălărie! O pălărie înaltă și neagră.

— A fost cineva aici înaintea noastră! țipă el. Momi luă pălăria și o cercetă îndelung:

— Ce frumoasă e! zise el. Poate-ți vine ție, Unchiașule!

— Nu, nici gând! sări Puftabac, care-și iubea nespus de mult vechea pălărie verde. E mult prea nouă!

— Poate o vrea tata, spuse Momi gânditor.

— O luăm cu noi! zise Smiorc. Vreau acasă! Îmi ghiorăie mațele de foame. Vouă nu?

— Ba bine că nu! spuseră la unison Momi și Unchiașul Puftabac.

Și uite-așa s-au petrecut lucrurile când cei trei au găsit pălăria Vrăjitorului și au luat-o acasă, fără să aibă habar că, astfel, Valea Mominilor avea să se preschimbe într-un tărâm al vrăjilor și ciudățeniilor de tot soiul.

Când Momi, Unchiașul Puftabac și Smiorc ajunseră pe verandă, ceilalți tocmai terminaseră micul dejun și plecaseră care încotro. Rămăsesse doar Momitata, care citea ziarul.

— Aha, v-ați trezit și voi! spuse el. Cam puține lucruri în gazetă azi, ce curios... Un pârâu și-a rupt digul și a inundat un sat de furnici. Toată lumea a fost salvată. Primul cuc a sosit în Valea Mominilor la ora patru și apoi a zburat spre răsărit (bun și ăsta, da' tot mai bun e un cuc care zboară spre apus).

— Ia uite ce-am găsit! spuse Momi mândru. O pălărie neagră și frumoasă pentru tine!

Momitata cercetă pălăria cu mare băgare de seamă, apoi și-o așeză pe cap, în fața oglinzii din salon. Îi era cam mare și îi acoperea ochii, de nu mai vedea mare lucru, dar era de mare efect.

— Mamaaa! țipă Momi. Vino să-l vezi pe tata.

Momimama deschise ușa bucătăriei și rămase uluită în prag.

— Îmi vine bine? întrebă Momitata.

— Sigur că da, răspunse Momimama. Ești tare chipeș! Atâta că parcă ți-e un pic cam... mare.

— E mai bine așa? întrebă Momitata și dădu un bobârnac pălăriei, de-i căzu pe ceafă.

— Hm, spuse Momimama. Nu-i rău, dar eu zic că arăți mai demn fără pălărie.

Momitata se mai uită o dată în oglindă, din față, din spate și din părți, apoi puse pălăria pe comoda de sub oglindă:

— Ai dreptate... oftă el. Nu-i nevoie să mă împopoțonez.

— Șarmul e cea mai frumoasă podoabă! spuse Momimama cu blândețe. Mâncați ouă, copii, că toată iarna ați trăit doar cu ace de brad, mai adăugă ea și intră din nou în bucătărie.

— Și ce facem cu pălăria? întrebă Smiorc. O pălărie așa de frumoasă...

— Faceți-o coș de gunoi, spuse Momitata și se duse la etaj, unde își scria memoriile (cărțoiul acela despre tinerețea furtunoasă a lui Momitata).

Unchiașul Puftabac puse atunci pălăria pe podea, între comodă și ușa bucătăriei.

— Și uite-așa v-ați pricopsit cu încă o mobilă! rânji el.

Puftabac nu putea pricepe în ruptul capului de ce lumea simțea nevoia să *aibă* lucruri. El unul se mulțumea cu hainele de pe el, aceleași de când se născuse (când și unde nu știe nimeni) și singura lui avere era muzicuța.

— Dac-ați terminat micul dejun, hai să mergem să vedem ce fac fandoseii, spuse Momi.

Înainte să iasă în grădină, Momi adună cojile de ou și le aruncă în noul lor coș de gunoi, căci (uneori) era un momin foarte ordonat.

Nu mai era nimeni în salon.

Pălăria Vrăjitorului rămăsese în colțul odăii, cu cojile de ou pe fund. Și atunci se întâmplă ceva de-a dreptul ciudat. Cojile de ou începură să se preschimbe.

Treaba e că, dacă lași ceva suficient de multă vreme într-o pălărie magică, se transformă în altceva – nu poți ști niciodată dinainte în ce anume. Ce noroc că Momitatei nu îi venise bine pălăria, căci, dacă o mai ținea un pic pe cap, numai Ocrotitorul tuturor animalelor mici știe ce s-ar fi ales de dânsul. Dar, cum își scosese pălăria la vreme, se alesese doar cu o ușoară durere de cap (care îi și trecu până pe după-amiază).

Rămase în pălărie, cojile de ou începură încet-încet să își schimbe forma. Își păstrară culoarea albă, dar creșcură și tot creșcură și se făcură moi, ca de lână. În câteva clipe, pălăria se umplu ochi. Apoi cinci norișori se desprinseră de pe borul pălăriei, ieșiră plutind pe verandă, coborâră dansând treptele de la intrare și rămaseră în aer în fața momicasei. Pălăria era acum goală.

— Măi să fie! zise Momi.

— Ce-i, arde? întrebă Fandosel neliniștit.